

Islam og det arabiske sprog

Bismillahir Rahmanir Raheem

Sprog spiller en central rolle i ethvert givent samfund. Det er ikke kun et middel, hvormed individer kan kommunikere med hinanden, men det er det medium, hvorigennem et samfunds grundlæggende overbevisninger og værdier bliver udtrykt. Det er disse overbevisninger og værdier, som senere fører til oprettelsen af hele samfundets struktur, og hvorfra løsninger udledes til problemer, der opstår i livets affærer. Blandt en række andre sprog, så er arabisk et af verdens hovedsprog. I kraft af at være uløseligt forbundet til Qur'anen og Sunnah, har det haft en enorm indflydelse på milliarders liv i århundredernes løb.

Arabisk sprog

Selv om det er kendt som Islams sprog, går det arabiske sprog forud for Islams fremkomst; det er et gammelt semitisk sprog, hvor dets skrift har rødder i det sjette århundrede f.kr. hos nabatæerne, som var en arabisk stamme, der talte aramæisk. Sproget blev således opfundet af araberne, og er på ingen måde et "åbenbart" sprog.

Det arabiske alfabet (afledt fra den aramæiske skrift) har 28 bogstaver (29 ifølge nogen; herunder tegnet *Hamza*, som ikke skrives som et bogstav, men er et ortografisk tegn, som sædvanligvis skrives over et af de "bærende" bogstaver, *Alif*, *Waw* eller *Yaa*).

Den normale ordrækkefølge i en sætning på arabisk er udsagnsord / subjekt / genstandsled. Hvad angår tider, så har det kun to (perfektum eller datid, og imperfektum eller nutid).

Ordene på arabisk er sædvanligvis konstrueret af "rødder" på tre bogstaver, som formidler en grundlæggende idé.

En række nye ord kan dannes fra en enkelt "rod", såsom ordene *bog*, *kontor* og *bibliotek*, som kan dannes ved at tilføje andre bogstaver til roden *k-t-b* (som formidler idéen om skrivning).

Udsagnsordene markeres i person (første, anden, tredje), køn og antal. Disse ændringer i den grundlæggende betydning af et udsagnsord, sker ved at tilføje til "roden". Derfor kan roden *k-t-b* producere former som *ka-ta-ba*, "han skrev", *ku-ti-ba*, "det blev skrevet" og *ya-k-tu-bu* "han skriver."

Det arabiske sprog er stort set et regel-styret sprog med en mindre række undtagelser til reglerne i forhold til nogle andre sprog som engelsk.

Før Islams opståen var araberne meget stolte over deres sproglige færdigheder. Den enorme mængde af litteratur, der findes fra den præislamiske æra, er et bevis på den betydelige rolle det arabiske sprog spillede på daværende tidspunkt. Som Ibn Rashiq (citeret i, ”Islam, Koranen og arabisk litteratur”, af M.H. Omran, 1988) skriver: ”Når som helst en digter opstod i en arabisk stamme, plejede andre stammer at komme for at lykønske dem, festmåltider vil blive forberedt, kvinderne ville forsamlе sig for at spille på lutter, ligesom de gør ved bryllupper, og både gamle og unge mænd glædede sig over den gode nyhed. Araberne plejede kun at lykønske hinanden, når et barn blev født, og når en digter opstod iblandt dem.” [Ibn Rashiq Al-Qayrawani, *Al-Umda fi Al-Mahasin Al-Shi'r*, Cairo, 1934, bind. 1, side 65; og i Jalaluddin Al-Suyuti, *Al-Muzhir fi 'Ulum Al-Lughab wa Anna'iba*, Cairo, bind. 2, side 203]

Mirakel

Det mirakel¹, der blev givet til Profeten Muhammed ﷺ, er faktisk fundamentalt knyttet til denne periode i historien. Som med andre profeter, så sendte Allah ﷻ et mirakel (dvs. et fænomen, der brød en naturlov) til Muhammad ﷺ, som var yderst relevant for sin tid. Qur'anen var det mirakel. Qur'anen, som er en konkretisering af sproglig og litterær skønhed, overgår hvad som helst af menneskelig oprindelse af den (simple) årsag, at den ikke kan matches grammatisk, sprogligt, æstetisk eller i sammensætning. Dens stil bliver alment anerkendt som enestående, fordi den ikke hører ind under nogen af de atten skriftlige stilarter, der findes i det arabiske sprog (seksten poetiske stilarter - *Al-Bihar*), prosa (*Saj'a*) og rimende prosa (*Mursal*). Qur'anen bliver derfor ubestrideligt anerkendt som en enestående genre - en genre, som ikke kan forbedres eller endda modsvares af noget levende væsen. Som Allah ﷻ siger i Qur'anen:

﴿قُلْ لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾

”Sig: Hvis hele menneskeheden og Jinn (usete væsner) skulle forsamlе sig for at producere noget lig denne Qur'an, så ville de ikke kunne producere noget lig den, også selvom de bakkede hinanden op.” [Al-Isra 17:88]

De vantro (eller *Kuffar*) udfordres også åbent i Qur'anen:

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ﴾

”Og hvis I er i tvivl om det, som vi har nedsendt over Vores tjener (Muhammad), så kom med et lignende kapitel.” [Al-Baqarah 2:23]

¹ http://al-dawah.dk/kategorier/ajidah/pdf/Qur'anens_Udfordring.pdf

﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَضَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾

”Eller siger de: ”Han opfandt den (selv)?” Sig: Så kom med et lignende kapitel og påkald hvad I kan af hjælp og støtte foruden Allah, hvis I er sandfærdige (i jeres påstand).” [Yunus 10:38]

Denne udfordring fra Qur’anen kom på et tidspunkt, hvor den litterære veltalenhed var på sit højeste. Araberne, der var meget stolte over deres sprog, var i en præcis og velformuleret tale virkelig blevet ydmyget, og til trods for at have det samme sæt af bogstaver og grammatiske regler til rådighed, så var de ude af stand til at komme i nærheden af at møde udfordringen. Siden da har der været mange, som har forsøgt og fejlet gevaldigt i denne bestræbelse. Således brugte Allah ﷻ det arabiske sprog til at levere Sit allersidste Budskab til menneskeheden og fremlægge en åben udfordring til dem, der er i tvivl om Budskabet og Muhammads ﷺ Profetskab, indtil Dommedagen.

Arabisk og Lovgivning

Det arabiske sprogs rolle i Islam gik ikke i stå med åbenbaringen. Naturligvis kræver det en solid forståelse af det arabiske sprog for at forstå Islams budskab. Kendskab til det arabiske sprog er også nødvendig for at udlede love fra Qur’anen og Sunnah - det vil sige, udføre *Ijtihad*. *Ijtihad* er defineret som at yde ens yderste indsats for at udlede regler fra lovgivningskilderne. Qur’anen og Profetens ﷺ Sunnah anses for at være de eneste lovgivningskilder, som har evnen til at udtrykke nye afgørelser fra en enkelt *Ayah* eller *Hadith*. De beviskilder, hvis gyldighed antydes af disse to lovgivningskilder, er *Ijma’ Al-Sahabah* (deres konsensus) og *Qiyas* (analogisk deduktion). Når de appliceres, gør disse 4 beviskilder en *Mujtahid* (en person, der er kvalificeret til at udføre *Ijtihad*) i stand til at finde en regel til enhver ny situation på et hvilket som helst tidspunkt. Udover at have en dybtgående viden om beviskilderne, er en *Mujtahid* også nødt til at erhverve sig et kendskab til arabisk sprog, fordi det uden forståelse af reglerne for det arabiske sprog og deres anvendelse, ville være umuligt at forstå kilderne præcist. Som et eksempel ville det uden at være bevidst om reglerne for arabisk grammatik til at fortolke teksten i Qur’anen og Sunnah, ikke være muligt at finde ud af, om påbuddet i en *Ayah* eller *Hadith* til en bestemt handling, er *Haram* (forbudt) eller *Makruh* (uønsket). Da det er det arabiske sprog i sin sproglige kapacitet, der gør det muligt for Qur’anen og Sunnah at være gældende til enhver tid, så ser vi, at muslimer i fortiden erhvervede sig kendskab til arabisk sprog, ligesom de erhvervede sig viden om Qur’anen og Sunnah. De fleste *Tabi’een* (efterfølgere og ledsagere af en specifik *Sahabi*) var eksempelvis ikke-arabere, som lærte det arabiske sprog og kom med store bidrag til det islamiske lovgivningsfelt.

Idet de havde forstået den uløselige forbindelse imellem det arabiske sprog og Qur’anen og Sunnah, så tog muslimerne på den arabiske halvø det arabiske sprog med sig, ligesom de bragte Qur’anen og

Sunnah til fjerntliggende lande. Det blev rapporteret, at 'Umar bin Yazeed skrev til Abu Musa Al-Ash'ari og sagde: ”Lær Sunnah og lær arabisk; lær Qur'anen på arabisk, for det er det arabiske sprog.”

Det er derfor næppe overraskende, at arabisk inden for et par århundreder efter åbenbaringen af Qur'anen, blev et fælles sprog indenfor regeringsledelse, korrespondance, erhvervsliv, og litterære udtryk. Regioner i Nordafrika og Mellemøsten blev omdannet til arabisk-talende områder indenfor et århundrede efter Islams opståen. I senere århundreder, talte man arabisk i dele af Europa og Asien, efterhånden som flere lande kom under Islams domæne. Det arabiske sprog var det redskab, hvormed muslimer implementerede Islam over store arealer og bragte fred, retfærdighed og sindsro til muslimer og ikke-muslimer.

Efterhånden som lande blev erobret, måtte man opfinde ord for ting, som arabere stødte på. Dette var kun muligt på grund af det arabiske sprogs enestående kvalitet, som kun få andre sprog besidder. Det arabiske sprog består af visse stilarter, som gør den i stand til at udtrykke enhver ny betydning. For det første gør dets metaforiske karakter det muligt at skabe ord ifølge betydning i en metaforisk forstand. Sprogets udledningsegenskaber fører til dannelsen af arabiske ækvivalenter på grundlag af de arabiske rødder. Desuden gør arabisering (*Ta'reeb*) det muligt at forme udenlandske ord, og forme dem på basis af faste regler, som sikrer overensstemmelse med principperne for arabisering, der allerede er blevet fastsat i det arabiske sprog. Et eksempel på dette er ordet *Dirham* - der bruges til at betegne en sølvmønt - som blev arabiseret fra den græske δραχμή (*Drachma*), ved at følge den standardiserede arabiske navneordsstruktur - *Fi'la²*. Ved at gå til værks ifølge principperne for udledning, arabisering og metaforisk anvendelse, samt det arabiske sprogs detaljer og former (*Awzan*), der var blevet fastsat i det arabiske sprog, var muslimerne i stand til at berige sproget og de kunne udtrykke enhver ny betydning, som de stødte på. Naturen af det arabiske sprog er således, at det på grund af sin evne til at omfatte nye ord, er et sprog, som er anvendeligt og relevant til enhver tid indenfor alle aspekter af menneskets affærer. Denne egenskab gør det yderst velegnet til at bære det islamiske kald.

Det arabiske sprogs rolle er derfor afgørende i Islam, for det er det sprog, Allah ﷻ har anvendt til at levere Sit allersidste Budskab, og til åbent at udfordre dem, der tvivler på dens (Qur'anen) ægthed. Derudover er det det arabiske sprog, som gør Islam i stand til at være relevant og anvendelig til enhver tid, fordi det er et redskab, uden hvilket *Ijtihad* ikke kan udføres. Lukningen af dørene i *Ijtihad* fra det fjerde århundrede *Hijri* havde en ødelæggende effekt på den muslimske Ummah, da det forkrøblede dens evne til at løse nye problemer der opstod. Islam blev derfor en række ritualer, der manglede kapaciteten til at håndtere nyopståede problemer. Lukningen af dørene til *Ijtihad* førte også til fremkomsten af fejlagtige filosofier med hensyn til hvordan man skal behandle Ummahs problemer. Nogen begyndte at bruge deres eget sind til at løse nyligt forekommende problemer uden beviser fra de islamiske kilder, mens andre var hurtige til at komme med svar, uden først at erhverve sig de

² http://en.wiktionary.org/wiki/Appendix:Arabic_verb_forms

nødvendige værktøjer til at udføre *Ijtihad*. Denne vej til forfald eksisterer stadig, eftersom den muslimske Ummah fortsat lever i en forfalden tilstand i alle livets sfærer. Den eneste måde, hvorpå de kan komme ud af dette mørke, er ved endnu en gang at blande det arabiske sprogs vitalitet med Islams vitalitet, uden hvilken den korrekte forståelse og implementering af Islam ikke kan opnås.

Referencer:

Brugbare citater fra: "A Hundred and One Rules! A Short Reference for Arabic Syntactic, Morphological & Phonological Rules for Novice & Intermediate Levels of Proficiency, Mohammed Jiyad, Spring 2006:

<http://myopenletter.googlepages.com/ArabicGrammarBookPDF.pdf> (indeholder også en referenceliste)

Referencer: Semitisk sprog; arabisk og nabatæerne; aramæisk alfabet, en forløber til arabisk skrift. (Citaterne nedenfor er blevet oversat til dansk, men det er engelske hjemmesider, der linkes til.)

1. "Arabisk er et gammelt semitisk sprog, hvis dialekter tales overalt i Mellemøsten og Nordafrika."

<http://www.answers.com/topic/arabic-language>

2. "Arabisk er et centralt semitisk sprog, og er således relateret til og klassificeret ved siden af andre semitiske sprog som hebræisk og assyrisk."

http://en.wikipedia.org/wiki/Arabic_language

3. The Arabic Language, 2001, by Kees Versteegh, C. H. M. Versteegh, chap 2, 'Arabic as a Semitic Language'.

4. "Klassisk arabisk [er] det eneste overlevende medlem af den gamle nordarabiske dialektgruppe, hvilket er atteret i præislamiske arabiske inskriptioner, dateret tilbage til det 4. århundrede." The Arabic Language, 1997, by Kees Versteegh, Edinburgh University Press.

5. "Gradvist udviklede den nabatæiske variant af den arabiske skrift sig fra den vinkelformede original til en mere kursiv stil med en rigelig brug af ligaturer for at slutte ordenes bogstaver sammen. Skønt under romersk styre, så fortsatte nabatæerne med at skrive med deres skrift langt ind i det 4. århundrede CE, på hvilket tidspunkt sproget bag skriften skiftede fra aramæisk til arabisk. Nabatæisk anses derfor for at være den direkte forløber til arabisk skrift. Faktisk er en af de tidligste inskriptioner på det arabiske sprog blevet skrevet med det nabatæiske alfabet, og blev fundet i Namarah (moderne Syrien) og dateret til 328 CE. Denne dato anses af mange forskere for at være det tidspunkt, hvor nabatæisk skrift "blev" den arabiske skrift, selvom overgangen fra det ene til det andet i virkeligheden sker gradvist over flere århundreder."

<http://www.ancientscripts.com/nabataean.html>

For en fuld liste over bøger, artikler og hjemmesider, som [ancientscripts.com](http://www.ancientscripts.com) har taget information fra, se:

<http://www.ancientscripts.com/reference.html>

6. "En anden vigtig aramæisk udløber er den nabatæiske skrift, som med tiden udvikledes til den arabiske skrift, der erstattede ældre skrifter fra Arabien... den aramæiske skrift var også kilden til mellemstlige skrifter, såsom assyrisk..."

<http://www.ancientscripts.com/aramaic.html>

7. "Skønt arabiske inskriptioner er almindelige efter Islams fødsel (7. århundrede CE), så ligger det arabiske alfabets oprindelse længere tilbage i tiden. Nabataerne, som etablerede et kongerige i det, der nu er Jordan fra det 2. århundrede f.kr., var arabere. De skrev med et i høj grad kursivt aramaisk-afledt alfabet, som med tiden skulle udvikle sig til det arabiske alfabet." <http://www.ancientscripts.com/arabic.html>

8. "Det arabiske alfabet udvikledes fra den nabataiske skrift, som stammer fra den aramaiske skrift."

<http://qanda.encyclopedia.com/question/arabic-alphabet-80153.html>

9. "Det arabiske alfabet stammer fra den aramaiske skrift (gennem assyriske og derefter nabataiske), med hvilke det har en vis lighed, ligesom koptisk eller kyrillisk skrift har med den græske skrift." http://www.101languages.net/arabic/writing_system.html

10. "[Aramaisk-afledte skrifter]... Alfabeter fra middelhavsregionen (Anatolien, Grækenland og Italien) klassificeres generelt som fonikisk-afledte, tilpasset fra omkring det 8. århundrede f.kr., mens dem fra Østen (Levanten, Persien, Centralasien og Indien) anses for at være aramaisk-afledte, tilpasset fra omkring det 6. århundrede f.kr. fra den "Empiriske aramaiske" skrift fra det akamenidiske rige. Efter det akamenidiske riges fald, gik embeden i den empiriske aramaiske skrift tabt og forandrede sig til nogle beslægtede kursiver."

"Mens de hebræiske og nabataiske alfabeter er lidt ændret i stil fra det empiriske aramaiske alfabet, så førte udviklingen af de kursive udgaver af aramaisk til oprettelsen af de syriske, palmyreniske og mandaiske alfabeter. Disse skrifter dannede grundlaget for de arabiske, sogdianske, orkhon og mongolske alfabeter. De indiske Kharosthi og Bramiske skrifter, og i forlængelse heraf, den brahmiske skriftfamilie, betragtes også som afledninger fra den aramaiske skrift." http://en.wikipedia.org/wiki/Aramaic_alphabet (indeholder også en referenceliste)

11. "Det blev påvist [i denne artikel], at den arabiske skrift havde sin oprindelse fra den nabataiske skrift, i modsætning til Luxenbergs syro-aramaiske (syrisk-aramaiske) skrift." From Alphonse Mingana To Christoph Luxenberg: Arabic Script & The Alleged Syriac Origins Of The Qur'an. M. S. M. Saifullah, Mohammad Ghoniem & Shibli Zaman.

<http://www.islamic-awareness.org/Quran/Text/Mss/vowel.html>

12. "Araberne opfandt sproget." Ummah's Charter. Hizb ut-Tahrir:

http://www.hizb-pakistan.org/home/wp-content/uploads/2009/02/the_ummahs_charter.pdf